

OECD *Multilingual Summaries* The Ocean Economy in 2030

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/9789264251724-en](https://doi.org/10.1787/9789264251724-en)

Η οικονομία των ωκεανών το 2030

Περίληψη στα ελληνικά

Πολλοί είναι αυτοί που θεωρούν ότι ο ωκεανός είναι το νέο οικονομικό σύνορο, καθώς υπόσχεται αμέτρητο πλήθος πόρων και πολλές δυνατότητες προώθησης της οικονομικής μεγέθυνσης, της απασχόλησης και της καινοτομίας. Επιπλέον, όλο και περισσότερο αναγνωρίζεται ότι είναι απαραίτητος για την επίλυση πολλών από τα παγκόσμια προβλήματα στα οποία ο πλανήτης θα βρεθεί αντιμέτωπος κατά τις ερχόμενες δεκαετίες, από την ασφάλεια των τροφίμων και την κλιματική αλλαγή έως την παροχή ενέργειας, φυσικών πόρων και καλύτερης ιατρικής φροντίδας. Παρά τις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει για τη διευθέτηση των προβλημάτων αυτών, ο ωκεανός υφίσταται ήδη πιέσεις από την υπερβολική εκμετάλλευση, τη ρύπανση, τη μείωση της βιοποικιλότητας και την κλιματική αλλαγή. Για την αξιοποίηση συνεπώς όλου του δυναμικού των ωκεανών, απαιτούνται υπεύθυνοι και βιώσιμοι τρόποι προσέγγισης της οικονομικής τους ανάπτυξης.

Η οικονομία των ωκεανών συμπεριλαμβάνει τους θαλάσσιους κλάδους (όπως η ναυτιλία, η αλιεία, η υπεράκτια αιολική ενέργεια, η θαλάσσια βιοτεχνολογία) αλλά και τα φυσικά περιουσιακά στοιχεία και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος που παρέχει ο ωκεανός (ψάρια, θαλάσσιες οδοί, απορρόφηση CO₂ κ.λπ.). Εφόσον αυτά τα δύο είναι αλληλένδετα, στην παρούσα έκθεση εξετάζονται πολλές πτυχές των υπηρεσιών οικοσυστήματος και της διαχείρισης με γνώμονα το οικοσύστημα και δίνεται παράλληλα έμφαση στη διάσταση ωκεανού - βιομηχανίας.

Η παγκόσμια οικονομία των ωκεανών, μετρούμενη βάσει της συμβολής των θαλάσσιων κλάδων στην οικονομική παραγωγή και την απασχόληση, είναι σημαντική. Σύμφωνα με προκαταρκτικούς υπολογισμούς με τη χρήση στοιχείων από τη βάση δεδομένων για την οικονομία των ωκεανών του ΟΟΣΑ, η αξία της παραγωγής της οικονομίας των ωκεανών ανερχόταν το 2010 σε 1,5 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ή, αλλιώς, στο 2,5% σχεδόν της παγκόσμιας ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας. Οι υπεράκτιες δραστηριότητες εκμετάλλευσης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου αντιπροσώπευαν το ένα τρίτο της συνολικής προστιθέμενης αξίας των θαλάσσιων κλάδων, και ακολουθούσαν ο θαλάσσιος και ο παράκτιος τουρισμός, ο θαλάσσιος εξοπλισμός και οι λιμένες. Η άμεση πλήρης απασχόληση στην οικονομία των ωκεανών έφτανε περίπου τα 31 εκατομμύρια θέσεις εργασίας το 2010. Οι σημαντικότεροι εργοδότες ήταν η βιομηχανική αλιεία με πάνω από το ένα τρίτο του συνόλου και ο θαλάσσιος και ο παράκτιος τουρισμός με περίπου το ένα τέταρτο.

Οι θαλάσσιες οικονομικές δραστηριότητες επεκτείνονται ταχέως ωθούμενες κυρίως από τις εξελίξεις στον παγκόσμιο πληθυσμό, στην οικονομική μεγέθυνση, στο εμπόριο και την αύξηση των εισοδημάτων, στο κλίμα και το περιβάλλον και στην τεχνολογία. Εντούτοις, ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη της οικονομίας των ωκεανών είναι η τρέχουσα υποβάθμισή τους. Καθώς οι ανθρωπογενείς εκπομπές άνθρακα αυξήθηκαν με την πάροδο του χρόνου, ο ωκεανός απορρόφησε μεγάλο μέρος του άνθρακα αυτού με αποτέλεσμα να αυξηθεί η οξύτητά του. Η άνοδος της θερμοκρασίας και της στάθμης των θαλασσών και η μεταβολή των ωκεάνιων ρευμάτων οδηγεί σε μείωση της βιοποικιλότητας και απώλεια ενδιαιτημάτων, μεταβάλλει τη σύνθεση των αλιευτικών αποθεμάτων και τα μεταναστευτικά πρότυπα και αυξάνει τη συχνότητα των ακραίων ωκεάνιων καιρικών φαινομένων. Οι προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης του δυναμικού των ωκεανών επιδεινώνονται από τη ρύπανση χερσαίας προέλευσης, ιδιαίτερα από τις γεωργικές απορροές, τα χημικά και τα μικροπλαστικά και τα μικροπλαστικά απορρίμματα που

καταλήγουν στους ωκεανούς από τα ποτάμια, καθώς και από την υπεραλίευση και την εξάντληση των ιχθυοποθεμάτων σε πολλά μέρη του κόσμου.

Κοιτάζοντας το μέλλον έως το 2030, πολλοί θαλάσσιοι κλάδοι έχουν τη δυνατότητα να ξεπεράσουν τη μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας συνολικά τόσο ως προς την προστιθέμενη αξία όσο και ως προς την απασχόληση. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, μεταξύ του 2010 και του 2030 με βάση το σενάριο διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης, η οικονομία των ωκεανών θα μπορούσε να υπερδιπλασιάσει τη συνεισφορά της στην παγκόσμια προστιθέμενη αξία, υπερβαίνοντας τα 3 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Ιδιαίτερα ισχυρή ανάπτυξη προβλέπεται για τη θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια, την υπεράκτια αιολική ενέργεια, την επεξεργασία ιχθύων και τον κλάδο ναυπήγησης και επισκευής πλοίων. Οι θαλάσσιοι κλάδοι έχουν επίσης τη δυνατότητα να συνεισφέρουν σημαντικά στην αύξηση της απασχόλησης. Το 2030 η απασχόληση στους εν λόγω κλάδους αναμένεται να διαμορφωθεί σε 40 εκατομμύρια θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης υπό το σενάριο διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης. Η ταχύτερη αύξηση των θέσεων εργασίας προβλέπεται ότι θα συντελεστεί στην υπεράκτια αιολική ενέργεια, στη θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια, στην επεξεργασία ιχθύων και στις λιμενικές δραστηριότητες.

Στις ερχόμενες δεκαετίες, οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο τόσο στην αντιμετώπιση πολλών από τις θαλάσσιες περιβαλλοντικές προκλήσεις που αναφέρονται ανωτέρω, όσο και στην περαιτέρω ανάπτυξη των θαλάσσιων οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι καινοτομίες σε προηγμένα υλικά, στην υποθαλάσσια μηχανική και τεχνολογία, στους αισθητήρες και την απεικόνιση, στις δορυφορικές τεχνολογίες, στη μηχανοργάνωση και την ανάλυση μαζικών δεδομένων, στα αυτόνομα συστήματα, τη βιοτεχνολογία και τη νανοτεχνολογία θα επηρεάσουν κάθε τομέα της οικονομίας των ωκεανών.

Ενώπιον αυτών των γρήγορων εξελίξεων, η κανονιστική ρύθμιση και η διακυβέρνηση θα δυσκολευτούν να προσαρμοστούν. Ο κόσμος είναι όλο και περισσότερο πολυπολικός και αυξάνονται οι δυσκολίες στην επίτευξη διεθνούς συναίνεσης σε παγκόσμια και περιφερειακά θέματα που είναι βασικά για το θαλάσσιο περιβάλλον και τους θαλάσσιους κλάδους. Τουλάχιστον όσον αφορά το άμεσο μέλλον, η ρύθμιση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων προβλέπεται ότι θα συνεχίσει να συντελείται κυρίως από τον ίδιο τον τομέα, με τις προσπάθειες να επικεντρώνονται στην ένταξη των αναδυόμενων θαλάσσιων κλάδων στα υφιστάμενα και κατακερματισμένα κανονιστικά πλαίσια.

Η μελλοντική ανάπτυξη των θαλάσσιων κλάδων στο βαθμό που υποδεικνύεται στην παρούσα έκθεση υπογραμμίζει το ενδεχόμενο αύξησης των πιέσεων στους ωκεάνιους πόρους και τον ωκεάνιο χώρο που βρίσκονται ήδη υπό σημαντική καταπόνηση, ιδίως στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες (ΑΟΖ), όπου πραγματοποιείται το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων. Η μέχρι σήμερα αδυναμία αποτελεσματικής και έγκαιρης αντιμετώπισης των πιέσεων αποδίδεται κατά ένα μεγάλο μέρος στην παραδοσιακά τομεακή διαχείριση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων. Κυρίως ως αντίδραση στις αυξανόμενες πιέσεις, κατά τα πρόσφατα χρόνια ένας σημαντικά μεγαλύτερος αριθμός χωρών και περιφερειών διαμορφώνουν στρατηγικά πλαίσια πολιτικής για την καλύτερη διαχείριση των ωκεανών εντός των ΑΟΖ τους. Εντούτοις, πολλά είναι τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την αποτελεσματικότερη ολοκληρωμένη διαχείριση των ωκεανών, τα οποία θα πρέπει να αρθούν στο κοντινό μέλλον.

Επιδιώκοντας τη βελτίωση των μακροπρόθεσμων προοπτικών ανάπτυξης των αναδυόμενων θαλάσσιων κλάδων και την αύξηση της συμβολή τους στη μεγέθυνση και την απασχόληση, προάγοντας παράλληλα την υπεύθυνη και βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών, στην παρούσα έκθεση παρατίθεται μία σειρά από συστάσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της οικονομίας των ωκεανών.

- **Τόνωση της διεθνούς συνεργασίας στη θαλάσσια επιστήμη και τεχνολογία για την ενίσχυση της καινοτομίας και για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης της οικονομίας των ωκεανών.** Τούτο συνεπάγεται μεταξύ άλλων: την πραγματοποίηση συγκριτικών αναλύσεων και την επανεξέταση του ρόλου της κυβερνητικής πολιτικής σε σχέση με τους ναυτιλιακούς συνεργατικούς σχηματισμούς ανά τον κόσμο, κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητά τους στην ενθάρρυνση και την υποστήριξη διακλαδικών τεχνολογικών καινοτομιών στο θαλάσσιο τομέα· τη δημιουργία διεθνών δικτύων για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών που αφορούν την ίδρυση κέντρων αριστείας, θερμοκοιτίδων καινοτομίας και άλλων υποδομών καινοτομίας στο πεδίο των διακλαδικών θαλάσσιων τεχνολογιών, και τη βελτίωση της ανταλλαγής τεχνολογίας και καινοτομίας μεταξύ χωρών που βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης.
- **Ενίσχυση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των ωκεανών.** Ειδικότερα, ο στόχος αυτός θα πρέπει να συνεπάγεται μεγαλύτερη χρήση της οικονομικής ανάλυσης και των οικονομικών εργαλείων στην ολοκληρωμένη διαχείριση των ωκεανών, για παράδειγμα, μέσω της δημιουργίας διεθνών πλατφόρμων για την ανταλλαγή των γνώσεων, των εμπειριών και των βέλτιστων

πρακτικών, και μέσω της επιτάχυνσης των προσπάθειών για την αξιολόγηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας των δημόσιων επενδύσεων στη θαλάσσια έρευνα και παρατήρηση. Επίσης, για την αποτελεσματικότερη, αποδοτικότερη και χωρίς αποκλεισμούς ολοκληρωμένη διαχείριση των ωκεανών, είναι απαραίτητη η προώθηση της καινοτομίας στις δομές και τις διαδικασίες διακυβέρνησης, καθώς και η αύξηση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων.

- **Βελτίωση της στατιστικής και μεθοδολογικής βάσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη μέτρηση της σημασίας και της επίδοσης των θαλάσσιων κλάδων, καθώς και της συμβολής τους στο σύνολο της οικονομίας.** Τούτο μπορεί να συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την περαιτέρω ανάπτυξη της βάσης δεδομένων για την οικονομία των ωκεανών του ΟΟΣΑ.
- **Διεύρυνση των δυνατοτήτων κατάρτισης προβλέψεων για τη θαλάσσια βιομηχανία,** συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των μελλοντικών μεταβολών στους θαλάσσιους κλάδους, και της περαιτέρω ανάπτυξης της τρέχουσας ικανότητας του ΟΟΣΑ για τη μοντελοποίηση των μελλοντικών τάσεων στην ωκεάνια οικονομία σε παγκόσμια κλίμακα.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2016), *The Ocean Economy in 2030*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264251724-en